

Friskolenettverket i Vestland, 04.03.2026

Vi takker for muligheten til å komme med innspill til Fellesskoleutvalgets viktige arbeid. Denne uttalelsen leveres på vegne av Friskolenettverket i Vestland, bestående av 32 skoler som er godkjent som livssynsalternativ eller pedagogiske alternativ til offentlig skole. Uttalelsen er derfor samarbeid mellom Steinerskoler, kristne friskoler og montessoriskoler.

I vårt innspill adresserer vi tre aspekter som vi ser har vært presentert som premisser for utvalgets arbeid

- Forståelsen av «fellesskolen» som et synonym for «offentlig skole»
- En kritikkverdig underkommunikasjon av Norges ansvar for å fremme utdanningsfrihet for alle
- En svært misvisende bruk av statistikk over hvem som er elever på Norges friskoler i det som er presentert som faglig grunnlag fra utvalgets sekretariat.

Vi vil i tillegg påpeke at de private initiativene sitt bidrag til norsk skole er tilnærmet utelatt i den historiske fremstillingen av skolen i Norge – noe vi mener er viktig å korrigere dersom denne historiefortellingen skal gjengis i utvalgets rapport. Hvem skal inkluderes i «Fellesskolen»?

Idéen om fellesskolen er en vakker tanke. Som Kari Nessa Nordtun uttrykker det: Fellesskolen er noe av det fineste med Norge. Den samler ungene våre, uansett bakgrunn, bosted og økonomi. Når unger møtes i det samme klasserommet, lærer de ikke bare fag. De lærer å forstå hverandre, samarbeide og bygge fellesskap og tillit. Alle skoler utgjør et læringsfellesskap. Klassen, trinnet og skolen utgjør et fellesskap der den enkelte elev møter andre mennesker ansikt til ansikt. Et slikt fellesskap oppstår i en fådelte skole i Troms og i en internasjonal skole i Stavanger. For at det lokale skolefellesskapet skal samle barn og ungdommer med ulik bakgrunn, bosted og økonomi, kreves det at skolen skal være praktisk tilgjengelig og oppleves som et godt tilbud for elever med ulik bakgrunn, bosted og økonomi.

Tanken om fellesskolen er at den ikke bare gir tilhørighet til sin egen skole, men er en erfaring man deler med alle nordmenn. Dette usynlige fellesskapet med mennesker man aldri har møtt er noe samfunnsviteren Benedict Andersson kaller forestilt fellesskap. Dersom målet for skolen er kunnskap eller sosial utjevning trenger man ikke en nasjonal fellesskole. Da trenger man først og fremst gode, tilgjengelige og gratis lokale skoletilbud. Fellesskolen som et nasjonalt prosjekt må derfor være noe mer. Hva gjør at man føler tilhørighet også med mennesker man aldri kommer til å møte eller engang høre om? Hva er egentlig felles i fellesskolen? Og hva gjør man med elever og familier hvis man definerer dem utenfor dette felles prosjektet? Er offentlig skole en fellesskole?

Etter innføringen av KL06 er det opp til den enkelte skole og lærer å velge ut lærestoff og velge undervisningsmetoder. Det er derfor stor forskjell på hvilke tema man lærer innen f.eks. historie eller samfunnsfag fra en skole til en annen. Varierende

kommuneøkonomi, demografi og prioriteringer gjør at skoletilbudet kan variere i kvalitet og innhold mellom våre 357 kommuner og skoleeiere.

Offentlige grunnskoler er i hovedsak nærskoler. Denne bostedssegregeringen kan gi svært ulike elevkulturer basert på nabolaget der skolen ligger. Det er derfor ganske mye som ikke er felles i alle de kommunale skolene som vi med en samlebetegnelse omtaler som offentlig skole.

Vi vil hevde at dagens offentlige skoler

1. uten felles lærestoff,
2. uten felles metoder,
3. uten felles læremidler
4. med 357 forskjellige eiere som prioriterer skolene sine ulikt ikke med rette kan kalles «fellesskolen». Mange steder erfarer elevene at friskoler er bedre på det «å samle ungene våre uansett bakgrunn, bosted og økonomi» enn den nærliggende offentlige skolen. Å omtale dagens offentlige skole som «fellesskolen» som en motsetning til «privatskoler» tilslører derfor virkeligheten og er ikke et tjenlig begrep for å bygge fremtidens norske skole for alle barn i Norge.

Friskoler og fellesskolen

Friskoler godkjent etter privatskolelova har rett til statstilskudd og er strengt regulert. De er offentlig tilgjengelige, de drives etter offentlig godkjente læreplaner, hovedsakelig for offentlig midler, er underlagt nasjonalt bestemte lover, forskrifter og er under offentlig tilsyn. Mange elever og deres familier erfarer at det er nettopp i lokale friskoler at elevene får erfare et skolefellesskap hvor de får være seg selv, og samtidig får være en del av et fellesskap der de møter andre med ulik bakgrunn, bosted og økonomisk situasjon. Med støtte i Bokmålsordboka kan man hevde at begrepet «offentlig» ville være mer dekkende en «privat» for disse skolene. Begrepene «kommunale og fylkeskommunale skoler» og «frittstående skoler» vil i denne sammenheng være mer presise enn mellom «offentlig» og «privat».

Det er dessverre mange eksempler på at dagens regjering bruker en retorikk der de setter friskoler opp som en motsetning til fellesskolen. Statsminister Jonas Gahr Støre beskrev i sommer i flere innlegg friskoler som en trussel mot fellesskapet. Kari Nessa Nordtuns uttalelse på Facebook 23.02.2026 er mindre polemisk, men samtidig illustrerende for hvordan politikere i dag også benytter begrepet «fellesskolen» til å definere elever «utenfor», samtidig som det anerkjennes at noen trenger noe annet enn det deres offentlige nærskole er: Men! Vi skal fortsatt ha noen private alternativer for dem som trenger noe annet enn fellesskolen. Derfor har vi Steinerskoler, Montessoriskoler, kristne skoler og internasjonale tilbud som IB, tysk og fransk skole, for å nevne noen. Her betaler foreldre noen steder en egenandel.

Kilde: <https://www.facebook.com/share/p/1Aa4ZdGRWJ/>

Kan man med rette kalle offentlig skole for «fellesskolen» når det er åpenbart at mange elever trenger «noe annet»? Ved å bruke en slik retorikk bidrar politikere til å definere barn og ungdommer i Norge utenfor det nasjonale skolefellesskapet – utenfor det forestilte fellesskapet i «fellesskolen», samtidig som barna går på skoler som de kan

oppleve som nærmere idealene som politikerne beskriver for det mangfoldige fellesskapet vi ønsker at barna skal møte i skolen. Friskolene er en del av økosystemet som fanger opp elever som faller utenfor, foreldre som kommer på kant med nærskolen, gir fellesskap og anerkjenner identiteten til elever med en kristen tro – alt innenfor et strengt regulert offentlig lovverk som sikrer elevene sin rett og plikt til skolegang.

I 17-maitoget er det mange faner. Der går skolene Skjold, Midttun, Ulsmåg og Smørås, og blant dem går Steinerskolen slik de alltid har gjort. I 17. maitoget er det ikke én fane som heter «Fellesskolen» mens friskolene står utenfor. Alle skolene ulike og alle er i samme tog – et virkelig bilde av skolefellesskapet.

Fellesskoleutvalget bør ikke ukritisk bygge videre på en retorikk som bygger opp om en forstilling av at friskoleelevene i Norge er utenfor det norske fellesskolen. Det gjør man dersom man aksepterer og bekrefter premisset om at «fellesskolen» - det forestilte nasjonale skolefellesskapet som det er et mål at alle skal kjenne tilhørighet til - er identisk med kommunale og fylkeskommunale skoler. Friskoler godkjent etter privatskoleloven bør derfor inkluderes i begrepet «fellesskolen» i utvalgets arbeid. Ved å ekskludere friskolene både retorisk og formelt ekskluderer man faktisk elever i norsk skole.

Ansaret for å fremme utdanningsfrihet og friskolerett

De siste årene har det gjentatte ganger blitt hevdet fra regjeringen at Norge ivaretar sine forpliktelser til utdanningsfrihet etter menneskerettighetene ved opplæringslovens § 22, og at Norge ikke er menneskerettslig forpliktet til finansiere friskoler. Denne påstanden gjentas i Fellesskoleutvalgets notat til sak 3-4 (s. 21). Slike uttalelser underkommuniserer Norges ansvar til å positivt fremme menneskerettigheten utdanningsfrihet på en kritikkverdig måte.

Utdanningsfrihet er definert i FNs konvensjon for økonomiske, sosiale og kulturelle rettigheter, artikkel 13, herunder punkt 3 som vi omtaler som friskoleretten: Konvensjonspartene forplikter seg til å respektere foreldres og, når det er aktuelt, formynderes frihet til å velge andre skoler for sine barn enn dem som er opprettet av offentlige myndigheter, forutsatt at førstnevnte oppfyller eventuelle minstekrav til undervisningsstandard fastsatt eller godkjent av den enkelte stat, og til å sikre sine barn en religiøs og moralsk undervisning som er i samsvar med deres egen overbevisning.

Denne konvensjonen er i tillegg tatt inn som norsk lov gjennom menneskerettslovens § 2, noe som ytterligere forsterker Norges forpliktelser.

Menneskerettigheter er generelt noe demokratiske samfunn forplikter seg på å fremme i størst mulig grad – ikke teste ut hvor lite det er mulig å gjære før vi blir dømt i menneskerettighetsdomstolen. Dette artikuleres tydelig av FNs komité for økonomiske, sosiale og kulturelle rettigheter (CESCR) når den utaler at konvensjonen «krever at staten iverksetter positive tiltak som muliggjør og støtter individers og

samfunnsgruppers oppfyllelse av retten til utdanning» (CESCR 1999, Generell kommentar nr. 13, avsnitt 47)

EU-parlamentet har bekreftet det positive ansvaret overfor sine medlemsland med følgende formulering:

In accordance with the right to freedom of education, Member States shall be required to provide the financial means whereby this right can be exercised in practice, and to make the necessary public grants to enable schools to carry out their tasks and fulfil their duties under the same conditions as in corresponding State establishments, without discrimination as regards administration, parents, pupils or staff.

Notwithstanding this, however, freely established schools shall be required to make a certain contribution of their own as a token of their own responsibility and as a means of supporting their independent status.

(Artikkel I-9 I EU-parlamentets “Resolution on Freedom of Education in the European Community” av 14. April 1984)

Menneskerettigheter er definert fordi de representerer viktige goder og rettigheter for individ og samfunn. Friskoleretten er en avgjørende rettighet for mange barn og deres familier som opplever at det offentlige skoletilbudet av ulike grunner ikke er et godt tilbud for deres barn. Ashely Berner, direktør for John Hopkins Institute for Education Policy, sier det på denne måten:

There are a thousand reasons why a given school might not work for a particular child, and a just society ensures that all parents can find the right school community for their child within the bounds of reason.

(Berner, Ashley (2024). Education, Pluralism and Democracy. Harvard Education Press)

Når familier kommer i en slik situasjon er det ikke et liberalt demokrati verdig at det kun er de økonomisk privilegerte som har frihet til å handle på en menneskerettighet som de mener åpenbart er til barnets beste.

Når Norge har et ansvar for å fremme utdanningsfrihet er det selvsagt avgjørende at Norge har aktive tiltak som størst mulig grad likebehandler barn i offentlige skoler og friskoler. Utilstrekkelig finansiering av friskoler vil føre til at mange barn mister sin rett til utdanningsfrihet. FNs komité for barns rettigheter anerkjenner dette som et menneskerettighetsproblem og har presisert at:

«Når det gjelder budsjetter, betyr dette at staten skal avstå fra å gripe inn i barns rettigheter ved for eksempel å diskriminere enkelte grupper av barn i budsjettbeslutninger, eller ved å trekke tilbake finansiering eller omorganisere ressurser fra eksisterende programmer som sikrer barns økonomiske, sosiale eller kulturelle rettigheter»

(Committee on the Rights of the Child, General comment No. 19, 2016).

Friheten til å velge den skolen som passer best for et barn er et gode for Norges barn, ungdommer og familier. Jo bedre denne friheten er lagt til rette for i samfunnet, jo større blir rommet i samfunnet for at de som kjenner barnet best kan velge i tråd med barnets beste. Det øker sjansen for at barn kan få være seg selv i skolehverdagen, oppleve seg inkludert i et lokalt læringsmiljø og lykkes i skolen ut ifra sin bakgrunn og sine egenskaper. Det er derfor ikke overraskende at det fremgår av Freedom of Education Index 2025 at samfunn med mange friskoler opplever høyere grad av sosial mobilitet enn samfunn med få friskoler. Det er heller ikke overraskende at friskolemangfold ikke påvirker graden av tillit og fellesskap i samfunnet negativt.

(https://www.oidel.org/wp-content/uploads/2025/03/Informe_04_CEFAS_IEFING_dig-1.pdf)

Det som derimot vil være overraskende vil være om et fellesskoleutvalg skulle jobbe ut ifra et premiss om at Norge ikke har et ansvar for å fremme utdanningsfrihet som en rettighet og som et anerkjent gode som bør være tilgjengelig for alle, uavhengig av bostedsadresse og økonomisk status.

Flest rike på friskoler? – et korrektiv til grunnlaget for Felleskoleutvalgets arbeid
I sak 3-4 (B) Skolen som samfunnsprosjekt – de lange linjene er Fellesskoleutvalget blitt forelagt et notat som trekker opp historiske linjer om hvordan norsk skole har blitt formet og utviklet. Ettersom notatet er ment å være en del av teksten i endelig NOU, er det viktig for friskolenettverket i Vestland å gjøre utvalgets medlemmer oppmerksomme på svakheter i notatet de har blitt presentert. Vi vil med dette gi et korrektiv og utfyllende opplysninger.

Høyere inntekt på private skoler?

I kap 4.3 i notatet til Fellesskoleutvalget, vises det til en SSB-rapport fra 2024 om kjennetegn ved private skoler. Fellesskoleutvalget blir forelagt følgende «SSB skriver at privatskolene kjennetegnes ved at de har færre elever, mindre andel med innvandrerbakgrunn og større andel elever med foreldre med høyere utdanning og høy inntekt.» Vi vil adressere påstanden knyttet til inntektsnivå slik at utvalget kan få det samme bildet som SSB-rapporten gir, og vi legger til grunn at tekst i endelig NOU oppdateres ihht til våre presiseringer. En generell svakhet med henvisningene til SSB-rapporten er at den i sitt forsøk på å oppsummere hva som kjennetegner friskoleelevene innbefatter også elever på skoler uten rett til statstilskudd. Oppsummeringen gir derfor et misvisende bilde av virkeligheten i de fleste friskoler i Norge – en virkelighet som er dokumentert i SSBs rapport.

Foreldrenes inntektsnivå

Det er store forskjeller i foreldrenes inntektsnivå etter godkjenningsgrunnlag. Under er det klippet inn tabell fra SSB-rapporten slik at Fellesskoleutvalgets medlemmer skal kjenne grunnlaget direkte og ikke kun henvist til. Tabellen viser at både Steinerskoler og livssynsskoler har færre elever i husholdninger med høyest inntekt (5. kvintil) enn kommunale skoler. Samtidig har både steinerskolene, montessoriskolene og livssynsskolene flere elever i de to laveste inntektskvintilene enn hva som er tilfelle med elever i offentlige skoler.

Skoler uten statstilskudd, profilskoler og internasjonale skoler er kjennetegnet med at elever kommer fra familier med betydelig høyere husholdningsinntekt enn elever i offentlig skoler. En gjennomsnittsberegning av husholdningsinntektene til friskoleelever er misvisende når forskjellene er så store mellom godkjenningsgrunnlag. SSB har i sin rapport gjort en regresjonsanalyse på inntektsnivå hvor det er kontrollert for godkjenningsgrunnlag, sentralitet og foreldrenes utdanningsnivå. Resultatet av analysen viser at elever på steinerskoler og livssynsskolene har en signifikant lavere husholdningsinntekt enn elever ved offentlige skoler. Elever på internasjonale skoler, skoler uten statstilskudd og profilskoler kommer fra hjem med husholdningsinntekt

signifikant høyere enn elever på offentlige skoler. Denne ulikheten mellom godkjenningsnivåer må framkomme av kunnskapsgrunnlaget til Fellesskoleutvalget. Det er ikke de rike som sender barna sine til livssynsskoler, steinerskoler og Montessoriskoler. Det er helt vanlige foreldre, med tilsvarende eller litt lavere inntekt enn «folk flest.»

Praktiske konsekvenser

Dagens finansiering av private skoler bidrar til at vi har et skolesystem i Norge hvor inntektsnivå ikke er til hinder for å velge en annen utdanning til sine barn enn den som er i regi av det offentlige. En svekket finansiering av friskoler vil ha som en direkte konsekvens å øke klaseskillene i Norge mellom hvem som har mulighet til å gjøre seg bruk av sin menneskerett til å velge en skole til sine barn som ikke drives av det offentlige, og hvem som ikke har det. Svekket finansiering til friskoler, vil utdanningsfrihet i realiteten kun gjelde de rikeste. For det norske samfunnet vil det være et betydelig tilbakeskritt og føre til mer klaseskilte og mindre fellesskap.

Driftsutgifter

Notatet til fellesskoleutvalget skriver at skoler godkjent etter privatskolelova mottar et statstilskudd tilsvarende 85 % av et tilskuddsgrunnlag per elev, samt at det er korrigert «for utgifter som den offentlige skolen har og som ikke skal inngå i tilskuddsgrunnlaget.» Vi vil her gjøre Fellesskoleutvalget oppmerksom på hva som konkret ikke inngår i tilskuddsgrunnlaget og som gjør at det reelle tilskuddet til friskoler er betydelig lavere enn 85 % av kostnadene i kommunale skoler.

1. Avskrivninger

Alle avskrivninger til skolelokaler trekkes ut fra tilskuddsgrunnlaget til friskoler. I 2024 utgjorde avskrivninger for grunnskoler 6,5 mrd. på funksjon 222 Skolelokaler i KOSTRA. Korrigert til 2026-kr, vil det si at friskolene trekkes om lag 15 700 kr. per friskoleelev. Som en slags «kompensasjon» bevilges det 83,3 mill. i kapitaltilskudd i 2026. Det utgjør 1 727 kr. per friskoleelev.

2. Kostnader til individuelt tilrettelagt opplæring (ITO), særskilt språkopplæring mv
Ved beregning av statstilskudd til friskoler, trekkes ITO og særskilt språkopplæring ut av tilskuddsgrunnlaget til friskoler. Men det gjøres på en slik måte at også andre, reelle kostnader trekkes ut av tilskuddsgrunnlaget. Dersom kommune A registrerer 70 % av alle undervisningstimer i GSI som ITO, særskilt språkopplæring eller tilsvarende, trekkes 70 % av alle kommunens skolekostnader ut av tilskuddsgrunnlaget. 70 % av strømkostnadene, lønn til skoleledelsen, renhold, kontor, læremidler osv. Når friskoler får refusjon for ITO-undervisning, er det ingen overhead i refusjonssats. Er friskolen heldig, benyttes samme sats som statsforvalter har fastsatt for gjesteelev, men heller ikke den satsen vil kompensere for uttrekket i tilskuddsgrunnlaget.

3. Annet

Nytt fra 2026 er at private skoler også er avskåret fra tilskudd til utstyr og læringsarenaer 5.-10.trinn og tilskudd til skolemiljøteam. Det er ikke gitt en begrunnelse fra Udir eller KD på dette.

4. Overheadkostnader på ca 4 %

Fellesadministrative-kostnader som lønn og regnskap, HR, revisjon, saksbehandlingssystemer mv, som bistår skolene, men ikke føres på skolefunksjonene i KOSTRA, medfører at tilskuddsgrunnlaget til friskoler er 4% lavere enn det skulle ha vært.

Fellesskoleutvalgets historiefortelling og de private skolenes bidrag til fellesskolen Frittstående skoler (privatskoler, borgerskoler, legatskoler, friskoler) har siden 1700-tallet vært viktige aktører både for kunnskap, danning og utjevning. Friskolenettverket Vestland representerer medlemmer som kan strekke sin historie tilbake til 1100-tallet da den katolske kirke opprettet og drev skoler i Norge frem til disse ble overtatt av staten etter reformasjonen. Også filantroper og ideelle aktører har vært en del av skole-Norge siden 1700-tallet. De har bidratt med utjevning, likestilling og danning, og vært toneangivende på viktige områder der den offentlige skolen har kommet etter. Et eksempel kan være Trondhjems borgerlige realskole (1778) som var den første skole i Norge med tilbud til jenter, eller Dahlske skole (1796) opprettet med et legat som gjorde det mulig å opprette en skole for fattige barn. Når den katolske kirke igjen fikk komme tilbake til Norge på 1800-tallet ble det raskt etablert skoler for å ivareta «de mindre privilegerte» - herunder St. Paul skole i 1873. Vi vil også nevne Steinerskolen som oppstod som skole for fabrikkarbeiderbarn, Maria Montessori som med sin pedagogikk og sitt initiativ ga barn fra vanskelige kår mestring og verdighet. I Bergen formet Egill Danielsen ut fra sitt kristne menneskesyn en skole som ga elever som hadde falt ut av det offentlige skoleløpet en ny sjanse. Historiker Lars Gaute Jøssang har påpekt hvordan Danielsen skole av den grunn fikk kallenavnet “Obsobsskolen” i Bergen på 50-tallet (Jøssang 2007, i Våg å stå, Eide forlag). Hans kristne menneskesyn innebar at alle hadde en verdi og fortjente en mulighet til å lykkes, uavhengig av tidligere nederlag. I Fellesskoleutvalgets historiske gjennomgang er slike private initiativer utelatt fra fortellingen til tross for at kildene som Fellesskoleutvalget bygger på utvetydig peker på disse initiativene som viktige for skolehistorien. Fellesskoleutvalgets historiefortelling føyer seg inn i en retorikk som ikke er tjenlig for det norske skolefellesskapet. Private og ideelle initiativ har gjennom hele den norske skolehistorien bidratt til kunnskap, danning og utjevning, og de har drevet skoleutviklingen fremover. Dette bør anerkjennes og verdsettes. En konsekvens av dette i dag er også at Fellesskoleutvalget ikke bør la friskolene stå på gangen eller ignoreres når fremtidens skole skal meisles ut. Her bør alle gode krefter virke sammen til gjensidig støtte og inspirasjon for fellesskapets beste. Også i dag bidrar friskoler med kompetanse, engasjement og innovasjon som kan komme det norske skolefellesskapet til gode.

Montessoriskolenes tilnærming til elevmedvirkning og kompetanse på å drive små skoler med fleksibel organisering er ett eksempel. Deres metodikk for å skape et forberedt miljø som fremmer konsentrasjon og selvdrevet læring, er svært relevant i en tid der skolen søker svar på hvordan man kan øke elevenes dybdelæring, mestring og indre motivasjon. Ved utstrakt bruk av aldersblandede grupper fungerer skolene som sosiale øvingsarenaer der elevene samarbeider på tvers av nivå – en skolekultur hvor alle både lærer og lærer bort. Dette bidrar til å utvikle elevenes evner til både ledelse og samarbeid.

Steinerskolene kan vise hvordan en skjermfri skole kan fungere i 2026, eller hvordan man driver skole der 6-åringene fortsatt har leken som sin viktigste aktivitet. Steinerskolene representerer en viktig tradisjon for helhetlig danning, der teoretisk, kunstnerisk og praktisk arbeid veves sammen for å utvikle hele mennesket – hode, hjerte og hånd.

De kristne skolene har kompetanse på hvordan skole kan og bør ta elevenes livssyn på alvor og representerer et historisk engasjement for å løfte de svakeste i samfunnet gjennom inkluderende fellesskap. Viktigheten av å ta religiøsitet på alvor fremkommer med tydelighet i den anerkjente Handbook of Religion and Health (Oxford University Press). Der dokumenterer forskere tydelig positive sammenhenger mellom aktiv religiøsitet og helse. De anbefaler derfor blant annet at staten støtter religiøse skoler med gode rammevilkår og at de i offentlige skoler styrker religionsundervisningen og legger til rette for frivillig religionsutøvelse.

Friskolene har mye å bidra med for å styrke dette også i de offentlige skolene.

Konklusjon

Fellesskoleutvalget bør:

- inkludere friskolene i «fellesskolebegrepet», og adressere kritisk en retorikk som prøver å definere en betydelig andel av norske barn og ungdommer utenfor det norske skolefellesskapet.
- Anerkjenne menneskerettigheten til Utdanningsfrihet som et gode. Uansett hvor gode planer regjeringen lager vil det være elever som trenger et annet alternativ enn den offentlige nærskolen. I den grad norsk skolepolitikk skal være et gode for alle barn og ungdommer må samfunnet fremme utdanningsfrihet for alle – ikke bare de økonomisk privilegerte eller innbygger i kommuner med høy befolkningstetthet.
- Korrigere en misvisende fortelling om hvem som går i fellesskolene – en måte å presentere statistikk på som fremmer fordommer mer enn kunnskap og inkludering.
- Understreke viktigheten av god og rettferdig offentlig finansiering av frittstående skoler for å sikre at utdanningsfrihet gjelder for alle – uavhengig av lommebokens størrelse.
- Anerkjenne friskolenes og private initiativs historiske bidrag til norsk skole og de positive mulighetene i at friskolene med sine spisskompetanser, sitt engasjement og sin motivasjon for innovasjon ut ifra sitt grunnlag kan bidra med løsninger som kan være relevante for hele skole-Norge.